

Naziv projekta:

Umrežavanje, izgradnja i povećanje kapaciteta OCD-a Hercegovine i Cetinske krajine

PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE

Prioritet 1. Prekogranično umrežavanje i jačanje kapaciteta

ZAVRŠNA BROŠURA PROJEKTA

Vodeći partner:

Udruga za održivi razvoj Hercegovine

Ulica Kralja Tomislava 16, 88000 Mostar, Bosna i Hercegovina

Telefon: 00387 63 427 341

e-pošta: [tonibarba13@gmail.com/](mailto:tonibarba13@gmail.com)

Internet stranica: <https://hercet.com.hr/>

Partner:

Centar za ruralni razvoj CERURA HR, Bazana 27, 21230 Sinj, Hrvatska

Ured: Brnaze 410, 21230 Sinj

Telefon: +385 95 576 5960

e-pošta: d.ruralis@gmail.com

Internet stranica: www.cerura-mladi.com

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

Uvod

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u nastavku: Ministarstvo) u skladu sa zakonom o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (NN 124/11, 16/12), nositelj je Programa prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Program je rezultat zajedničke suradnje i koordinacije Ministarstva vanjskih i europskih poslova i Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Cilj Programa jest jačanje prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine kroz gospodarsku, socijalnu i demografsku revitalizaciju pograničnog područja te pružanje potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini.

Program pridonosi osnaživanju pograničnog područja Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, njihovom gospodarskom i svekolikom razvoju, osigurava pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje prekograničnih razvojnih potencijala te potiče aktivaciju svih dionika na zajednički rad za dobrobit hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. Doprinosi stvaranju preduvjeta za sprječavanje iseljavanja stanovništva, smanjenju negativnog demografskog trenda i održivom razvoju u pograničnom području te podiže kvalitetu života i integraciju cjelokupnog stanovništva koje živi na tom prostoru.

Programsko područje koje čini prihvatljivo područje provedbe projekata obuhvaća sljedeći teritorij Republike Hrvatske (Dubrovačko-neretvanska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska, Zadarska, Ličko-senjska, Sisačko-moslavačka, Karlovačka, Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska, Bjelovarsko-bilogorska, Požeško-slavonska, Osječko-baranjska i Zagrebačka županija) te Bosne i Hercegovine (Zapadnohercegovačka, Hercegbosanska, Posavska, Hercegovačko-neretvanska županija, Županija Središnja Bosna, Zeničko-dobojska županija, Tuzlanska županija, Sarajevska županija, Banja Luka, Derventa, Prijedor, Brod i Brčko distrikt).

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

Program se sastoji od slijedećih područja ulaganja:

- Prioritet 1. Prekogranično umrežavanje i jačanje kapaciteta
- Prioritet 2. Investicijski projekti

Prioritet 1. Prekogranično umrežavanje i jačanje kapaciteta:

- Programi stručne i praktične edukacije s posebnim naglaskom na edukacije iz područja pripreme i provedbe europskih projekata i programa Europske unije
- Izrada studija i projektno-tehničke dokumentacije za projekte od značaja za lokalni i regionalni razvoj
- Organizacija posjeta/konferencija/manifestacija s ciljem prekograničnog umrežavanja te razmjene znanja i iskustava u regionalnom razvoju i provedbi razvojnih projekata
- Nabava opreme
- Manji infrastrukturni radovi.

3

Prioritet 2. Investicijski projekti:

- Infrastrukturni radovi koji doprinose lokalnom i regionalnom razvoju
- Nabava opreme za projekte koji doprinose lokalnom i regionalnom razvoju.

Tematsko područje projektnog prijedloga može biti kulturne, društvene, javne, komunalne, socijalne, zdravstvene, okolišne ili gospodarske namjene, a njegovom provedbom će se doprinijeti povećanju kvalitete života i standardu usluga u lokalnoj zajednici, gospodarskom oporavku te jačanju konkurentnosti i ostvarenja vlastitih razvojnih potencijala.

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

Ciljevi projekta

Zajedničke aktivnosti partnera:

Zajednička aktivnost 1

Radionice za pisanje i upravljanje projektima EU fondova, na lokacijama u Hercegovini i Cetinskoj krajini.

Zajednička aktivnost 2

Organizacija posjeta uspješnim projektima financiranim iz EU fondova na području Cetinske krajine. Cilj putovanja: naučiti praktične metode implementacije projekata, uključujući logistiku, upravljanje i promociju. Posjete bi uključivale prezentacije i razmjenu iskustava s voditeljima projekata.

Zajednička aktivnost 2

Kreiranje zajedničke web platforme za umrežavanje, koja bi služila kao alat za prekograničnu suradnju. Web stranica bi služila za dijeljenje projektni resursa, vodiča i obrazaca i kao mogućnost virtualnih sastanaka i razmjene ideja.

Vrijeme provedbe projekta: od siječnja 2025.g. do studenog 2025.g.

Ciljevi projekta Vodeći partner:

1. Prekogranična suradnja: Osnaživanje suradnje organizacija civilnog društva između Hercegovine i Cetinske krajine na pripremi i provedbi EU projekata.

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

2. Jačanje administrativnih kapaciteta organizacija civilnog društva: Opremljenije ureda potrebnom tehnologijom i infrastrukturom kako bi se poboljšala učinkovitost u pripremi i upravljanju projektima.
3. Edukacija sudionika: Pružanje edukacija i obuka kako bi se stekla znanja za uspješnu pripremu, prijavu i implementaciju EU projekata.
4. Izrada web stranice: Razviti online platformu koja će služiti kao informativni i komunikacijski alat za sve sudionike u projektu, a također će omogućiti bolju vidljivost i dostupnost informacija vezanih uz EU fondove i projekte.

Ciljevi projekta Partner:

1. Prekogranična suradnja: Osnaživanje suradnje organizacija civilnog društva između Hercegovine i Cetinske krajine na pripremi i provedbi EU projekata.
2. Edukacija sudionika: Pružanje edukacija i obuka kako bi se stekla znanja za uspješnu pripremu, prijavu i implementaciju EU projekata.

5

Očekivani rezultati

Očekivani rezultat Vodeći partner:

1. Značajno povećanje broja prijavljenih projekata: organizacija civilnog društva u Hercegovini bit će bolje pripremljene za prijavu na EU fondove, s većim šansama za uspjeh.
2. Bolja suradnja između organizacija civilnog društva iz Hercegovine i Cetinske krajine: Stvaranje trajnih suradničkih veza, omogućujući zajedničke projekte i razmjenu iskustava između tih regija.

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

3. Veća vidljivost i dostupnost informacija: Web stranica će biti ključni alat za informiranje svih zainteresiranih strana o EU mogućnostima, pravilima i prilikama.
4. Povećanje administrativnih kapaciteta: Korištenje moderne opreme poboljšat će administrativnu učinkovitost i ubrzati rad u pripremi i provedbi projekata.

Očekivani rezultat Partner:

1. Povećani kapaciteti Partnera za prijave na projekte iz EU fondova
2. Uspostavljanje dugoročne suradnje između OCD-a s obje strane granice radi prijave zajedničkih projekata na EU fondove čime se doprinosi rješavanju problema lokalne zajednice
3. Prijenos znanja i iskustava glede EU fondova na OCD-e u Hercegovini

Aktivnosti projekta

Glavne aktivnosti Partnera:

AKTIVNOST 1

Upravljanje projektom: 11 mjeseci (01.01.2025.-31.11.2025.)

AKTIVNOSTI 2 - Organiziranje edukativnih radionica:

Radionica: Što je lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

Cilj radionice bio je jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za učinkovito rješavanje lokalnih problema kroz primjenu stečenih znanja, razmjenu dobrih praksi i usvajanje Smjernica, s posebnim naglaskom na osnaživanje djelovanja u kriznim situacijama. Korisnici su stekli potrebna znanja iz temeljnog dokumenta namijenjena lokalnim dionicima, osviješteni su o Smjernicama, usvojili nova znanja, primjere dobre prakse što je povezano s svrhom samog projekta i ciljevima naročito jačanje kapaciteta OCD-a za rješavanje lokalnih problema i unaprjeđivanje znanja kako bi se primijenila rješavanje problema na lokalnoj razini koji služe i kao podloga za djelovanje u kriznim situacijama.

7

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

Radionica: LEADER pristup

Cilj radionice bio je jačanje znanja i kapaciteta sudionika za aktivno sudjelovanje u razvoju ruralnih područja kroz LEADER pristup – metodologiju Europske unije koja stavlja lokalnu zajednicu u središte planiranja i provedbe razvoja. Tijekom radionice korisnici su stekli temeljna znanja o **LEADER pristupu**, njegovim **7 temeljnih načelima** i načinu **implementacije LEADER-a na lokalnoj razini**. Poseban fokus bio je na ulozi i funkcioniranju **Lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova)** kao ključnog mehanizma provedbe LEADER-a. Kroz interaktivne dijelove radionice, korisnici su usvojili vještine koje mogu konkretno primijeniti u svakodnevnom radu svojih organizacija civilnog društva, osobito u planiranju i provedbi lokalnih razvojnih projekata.

Radionica: Pametna sela

Cilj radionice bio je osnažiti predstavnike organizacija civilnog društva za primjenu inovativnih i održivih rješenja u ruralnom razvoju kroz stjecanje znanja o automatizaciji, robotizaciji, digitalizaciji, kružnoj ekonomiji i obnovljivim izvorima energije, te upoznavanje s primjerima dobre prakse i koracima za razvoj pametnih sela u Hrvatskoj. Tijekom radionice korisnici su stekli ključna znanja i vještine koje mogu konkretno primijeniti u radu svojih organizacija civilnog društva, posebno u području održivog i tehnološki naprednog ruralnog razvoja, o automatizaciji i robotizaciji poljoprivrede, prelasku na kružnu ekonomiju, digitalizaciji i korištenju obnovljivih izvora energije. Također su upoznati s primjerima dobre prakse razvoja pametnih sela u Europskoj uniji te ključnim koracima potrebnim za postizanje statusa pametnih sela u Hrvatskoj.

Radionica: Održivi razvoj

Cilj radionice bio je povećati razumijevanje i znanje korisnika o konceptu održivog razvoja i 17 globalnih ciljeva (SDGs) te osposobiti predstavnike organizacija civilnog društva za njihovu primjenu u planiranju i provedbi projektnih aktivnosti radi doprinosa održivom i uključivom razvoju lokalne zajednice.

Korisnici su usvojili temeljna i praktična znanja o **konceptu održivog razvoja**, koji podrazumijeva **postizanje ravnoteže između gospodarskih, socijalnih i okolišnih zahtjeva** radi zadovoljavanja potreba sadašnjih generacija, **bez ugrožavanja potreba budućih**. Poseban naglasak stavljen je na **17 globalnih ciljeva održivog razvoja (SDGs)**. Korisnici su kroz radionicu naučili kako se ti ciljevi mogu konkretno primijeniti u **planiranju, djelovanju i razvoju projektnih aktivnosti OCD-a**, s ciljem doprinosa održivoj i uključivoj lokalnoj zajednici.

Radionica: Zajednička poljoprivredna politika EU

Cilj radionice bio je osnažiti korisnike za razumijevanje i primjenu novosti Zajedničke poljoprivredne politike EU 2023.–2027. te ih osposobiti za korištenje dostupnih mjera, subvencija i natječaja s ciljem poticanja održivog, konkurentnog i inovativnog razvoja poljoprivrede i ruralnih zajednica. Korisnici su se detaljno upoznali s **novostima Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) EU 2023.–2027.**, kao i s **moogućnostima prijave na projekte i natječaje** koji su dostupni za financiranje poljoprivrednih i ruralnih inicijativa, uključujući ekološke prakse, ruralnu razvojnu politiku i mogućnosti za **subvencije i poticaje** za održiv i konkurentan razvoj poljoprivrednih gospodarstava. Osim toga, stečena znanja pomoći će im u **prijavi na natječaje i pravilnom korištenju EU sredstava** za razvoj poljoprivrede i ruralnih zajednica.

Radionica: Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.

Cilj radionice bio je povećati znanje i razumijevanje korisnika o Programu Konkurentnost i kohezija 2021.–2027. te ih osposobiti za učinkovitu pripremu i provedbu projekata usmjerenih na zelenu i digitalnu tranziciju, razvoj infrastrukture i jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva radi doprinosa održivom razvoju lokalnih zajednica.

Korisnici su se kroz interaktivna predavanja i raspravu upoznali s osnovnim ciljevima, prioritetima i mogućnostima koje **Program Konkurentnost i kohezija 2021.–2027. (PKK)** pruža u okviru zelene i digitalne tranzicije, razvoja infrastrukture, jačanja kapaciteta i održivog razvoja zajednica.

Tijekom radionice, korisnici su **usvojili korisna i primjenjiva znanja** o prijavi i provedbi projekata sufinanciranih iz PKK-a, te kako ta znanja mogu koristiti u radu svojih organizacija za dobrobit lokalne zajednice.

Radionica: Integrirani teritorijalni program 2021.-2027.

Cilj radionice bio je osnažiti sudionike za razumijevanje i primjenu mogućnosti koje pruža Integrirani teritorijalni program (ITP) 2021.–2027. te potaknuti aktivnu ulogu organizacija civilnog društva u pripremi i provedbi razvojnih inicijativa usmjerenih na održiv, uravnotežen i suradnički razvoj lokalnih zajednica.

Korisnici su se upoznali s ciljevima i sadržajem **Integriranog teritorijalnog programa (ITP) 2021.–2027.**, koji je jedan od ključnih instrumenata za poticanje održivog regionalnog razvoja u Republici Hrvatskoj. **usvojili znanja o mogućnostima koje ITP nudi lokalnim zajednicama**, s posebnim naglaskom na ulogu OCD-a u pripremi i provedbi razvojnih inicijativa. Stečena znanja korisnici mogu **konkretno primjenjivati u svojim sredinama**, pridonoseći razvoju, suradnji i održivosti lokalnih zajednica.

Radionica: Europska teritorijalna suradnja

Cilj radionice bio je povećati znanje korisnika o mogućnostima koje pruža Europska teritorijalna suradnja (ETS) 2021.–2027. te ih osposobiti za aktivno sudjelovanje u prekograničnim, transnacionalnim i međuregionalnim projektima. Radionica je potaknula organizacije i lokalne dionike na korištenje dostupnih programa i sredstava ETS-a radi jačanja regionalne suradnje i održivog razvoja.

Korisnici su kroz izlaganje i raspravu usvojili ključna znanja o ulozi Republike Hrvatske u ETS-u 2021.–2027. i mogućnostima za lokalni i regionalni razvoj. Obradene su teme poput prekograničnih, transnacionalnih i međuregionalnih programa (INTERREG, INTERACT, INTERREG EUROPE) te makroregionalnih strategija u kojima Hrvatska sudjeluje. Poseban naglasak stavljen je na programska područja, prioritete i natječaje koji nude konkretne prilike za uključivanje u projekte suradnje na europskoj razini.

Radionica: Europski socijalni fond plus (ESF+)

Cilj radionice bio je predstaviti ključne informacije o mogućnostima financiranja kroz ESF+ u okviru Kohezijske politike EU i nacionalnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021.–2027.“.

Radionica je obuhvatila strateške ciljeve EU i Hrvatske do 2030., prioritete i specifične ciljeve ESF+, glavna područja ulaganja (zapošljavanje, obrazovanje, cjeloživotno učenje, zdravlje, socijalno uključivanje) te mjere za zapošljavanje mladih i podršku ranjivim skupinama. Korisnici su upoznati s aktualnim i nadolazećim natječajima te primjerima dobre prakse iz Hrvatske i EU. Kroz izlaganja i rasprave stekli su konkretna znanja o pripremi i provedbi ESF+ projekata i mogućnostima korištenja sredstava za jačanje ljudskih potencijala i razvoj zajednica.

AKTIVNOST 3

Studijska posjeta u Ljubuški

Glavni cilj posjete bio je **osnaživanje suradnje** između organizacija civilnog društva iz Hercegovine i Cetinske krajine, kroz **upoznavanje s primjerima dobre prakse** u pripremi i provedbi EU projekata, te stvaranje temelja za buduće **zajedničke inicijative** koje će doprinosti rješavanju problema lokalnih zajednica. Tijekom boravka u Ljubuškom, korisnici su imali priliku obići **slapove Koćuša i Kravica** te **tvrđavu Herceg Stjepan**, gdje su se upoznali s načinima na koje se **prirodna i kulturna baština koristi za održivi razvoj turizma** i jačanje lokalne ekonomije.

U suradnji s **Udrugom za održivi razvoj Hercegovine**, održane su prezentacije o **dosadašnjim projektnim iskustvima**, kao i planiranim aktivnostima u području prekogranične suradnje. Također je organiziran **radni sastanak** na kojem su predstavnici udruga i institucija iz obje regije **razmijenili znanja, ideje i izazove** s kojima se susreću u svakodnevnom radu.

Poseban naglasak stavljen je na važnost **izgradnje trajnih suradničkih veza** koje omogućuju prijavu **zajedničkih projekata na fondove Europske unije**, čime se osigurava dugoročna održivost i veći društveni učinak na lokalnoj razini.

Studijska posjeta pokazala je kako **dobra strategija, suradnja i učinkovito korištenje resursa** mogu rezultirati uspješnim razvojem zajednice. Ljubuški se ovom prilikom potvrdio kao **pozitivan primjer lokalne sredine** koja kvalitetno upravlja svojim razvojnim potencijalima.

Korisnici su iskazali interes za nastavak suradnje, uz dogovor o konkretnim koracima prema **zajedničkim projektima** u budućnosti, osobito u okviru dostupnih EU programa.

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine financiralo
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

AKTIVNOST 4

Promotivne aktivnosti:

- Plakat A3- 60 kom
- Letak A4- 500 kom
- Brošura-100 kom
- Završna brošura- 50 kom
- Organiziranje Završne konferencije o projektu

Trajanje projekta

Trajanje provedbe projekta od siječanj do studenog 2025.g.

Očekivani utjecaj projekta

Vodeći partner i Partner su osigurali potrebne organizacijske, ljudske i financijske resurse kroz jasnu podjelu odgovornosti, angažman kvalificiranih stručnjaka i osiguranje potrebnih financijskih sredstava. Pravilno upravljanje resursima ključno je za uspješno izvršenje projektnih aktivnosti, postizanje ciljeva i osiguranje dugoročne održivosti projekta.

Održivost projekta je osigurana kroz jačanje kapaciteta organizacija, dugoročne mreže i partnerstva. Aktivnosti usmjerene na jačanje organizacijskih kapaciteta, financijsku samostalnost i društvenu uključenost stvorili su uvjete za nastavak projektnih aktivnosti, čak i nakon službenog završetka projekta. Kroz ovaj pristup, projekt će imati dugoročnu vrijednost za zajednicu.

Kontakti

Vodeći partner:

Udruga za održivi razvoj Hercegovine

Ulica Kralja Tomislava 16, 88000 Mostar, Bosna i Hercegovina

Telefon: 00387 63 427 341

e-pošta: [tonibarba13@gmail.com/](mailto:tonibarba13@gmail.com)

Internet stranica: <https://hercet.com.hr/>

Partner: Centar za ruralni razvoj CERURA HR

Ured: Brnaze 410, 21230 Sinj

Telefon: +385 95 576 5960

e-pošta: d.ruralis@gmail.com

Internet stranica: www.cerura-mladi.com

